

derfor den Lid komme, da der var saa stor Overflod i den geistlige Lønningsfond, at man ikke vidste, hvorledes man skulde anvende den til kirkelige Diemed, saa vilde Opmærksomheden nok finde Tilknætningspunkter til andre Diemed. Der er f. Ex. Skolevæsenet, og Ingen vil dog kunne forarges over, at man kaldte det en lille Gren af Kirkevæsenet og tog af Fonden dertil, og der vilde jo der være en vid Mark for Fondens Virksomhed. Overhovedet vil jeg sige det høie Thing for ramme Alvor, at det var nok værd denne Gang at gjøre sig Umage for at faae Loven igjennem, og jeg skal sige til: Have de set en Mand ved Ministerbordet, der var mere imødefommende end den nuværende Kirkeminister? Men hvorfor ikke, da vi nu engang ere komne ud over det Punkt ikke at forhandle med den nuværende Regjering — vi forhandle jo med den hver Dag, vi faae Love med den hver Dag, — saa ogsaa prøve paa at faae denne Lov ud paa en for alle Parter tilfredsstillende Maade og saa tage den, trods det, at det er en provisorisk Minister, vi have med at bestille. Det er altsaa mit alvorlige og indstændige Raad, at hman til 3die Behandling laver Loven saaledes, som man vil have den og prøver paa for Alvor at sætte den igjennem, samtidig med at man tager under alvorlig Overveielse ikke at holde paa sin Modstand mod den særlige Fond, men høre sig over til Ministeren i Gaad om, at han vil gjøre Gjengæld i andre Retninger, hvad der jo ogsaa er Gaad om overfor de enkelte Forslag, der ere stillede. Alle Parter ville være tjente dermed, medens der ingen Sikkerhed er for, at vi i en nærmere eller fjernere Fremtid kunne faae en Lov med et bedre Grundlag end denne. Det er det, jeg har følt Krang til at sige. Ingen maa tro, at jeg har forladt mine gamle Standpunkter; thi jeg har endnu den Formening — den er bleven roffet betydelig, det tilstaar jeg — at der kunde blive et betydeligt Overskud, men naar jeg taler, som jeg gjør, er det grundet paa den hele Stilling og den Undersøgelse, man har underkastet Forholdene, hvorved man er kommen til den Erkjendelse, at der ikke kan blive Meget tilovers. (Berg: So!) Den ærede Ordfører siger So, men saa vil han være enig med mig i, at det er ikke det, der er Hovedtingen, idet man godt vil kunne finde paa, som jeg før sagde, at knytte saadanne Ting til kirkelige Diemed, at man faar Brug for Pengene til Andet og Mere, end hvad man maaste i dette Dieblit kun kalder kirkelige Diemed. Jeg skal slutte med at sige, at jeg sætter overordentlig Pris paa, at de 6,000 Rd. Hattkorn kunne overgaa til Bondebrug og navnlig til de smaa Jordbrug, — thi det er jo dog Meningen at gjøre det saa komfortabelt for de Smaa som muligt — og sætter megen Pris paa at blive fri for Offer og Accidenter, og at vi overhovedet faae de geistlige Embedsmænd bragte

ind i samme Stilling som andre Embedsmænd, at de lønnes med fast Gage. Det er Hovedspørgsmaalene for mig, og naar det, der bliver tilbage i Lønningsfonden, endnu reduceres saaledes, at det ikke har nogen stor Betydning, vil jeg anbefale de Herrer at overvinde den Bansteligheid med. Jeg stemmer med de Herrer idag, ligesom jeg vil vedblive med at gjøre det, men kan man samle sig om Forslag saaledes, at Lovforslaget kan blive til Lov iaar, gjør jeg, hvad jeg kan, for at hjælpe dem i saa Henseende.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg skal kun tillade mig at fremsætte et Par ganske korte Bemærkninger i Anledning af, hvad der er udtalt af to ærede Medlemmer. Et æret Medlem fra Thisted Amt (Chr. Ravn) gjorde nemlig den Bemærkning, at man maatte samle et tilstrækkeligt Overskud af de kirkelige Midler for bered at kunne gjøre Regning paa at komme Kirker til Hjælp, der efterhaanden forfalde stærkt. Jeg skal raade til, at man samler et tilbørligt Overskud i den kirkelige Fond — jeg haaber, at vi dog faae den til Slutning — men jeg vil gjøre opmærksom paa, at det at holde Kirkerne i forsvaerlig Stand er Kirketienende iernes Sag og vil ikke komme til at falde paa den kirkelige Fond, og man behøver altsaa ikke at samle Noget sammen dertil. Skulde der blive Spørgsmaal om at yde Hjælp til Kirker, vilde det blive Kirker, der ere af en monumental Bestaendighed, og hvor derfor særlige Hensyn gjøre sig gjældende, som ikke kunne falde ind under de almindelige Regler. — En anden Bemærkning, jeg vil tillade mig at gjøre, angaar den Forskjel, som et æret Medlem for Maribo Amt (Lund) troede, der vilde være tilstede mellem et kirkelig Fonds Stilling og Universitetets særlige Fond. Det ærede Medlem troede nemlig, at, naar vi havde faaet det slaaet fast ved en Lov, at der skulde være en vis Lønning for Geistligheden, saa kunde det ikke forandres uden ved en anden Lov. Ja, det er sandt nok; det er jo ubestrideligt, og hvis altsaa Noget vilde forsøge paa at afvige deraf, saa vilde det være et Spørgsmaal, som maatte give Anledning til en Konflikt. Men naar det ærede Medlem tror, at Universitetets Stilling er en anden, saa vil jeg gjøre ham opmærksom paa, at det er en Feiltagelse. Universitetet har sin Lønningslov, og Universitetet giver dem, der ere ansatte og lønnes i Kraft af denne Lønningslov, bestemte Krav paa, at Lønningerne udredes. Der staar Intet i denne Lønningslov om, at Lønningerne skulle udredes af en særlig Fond, saalænge som der er Pengene tilstede, men den giver de Bedkommende ubestemt Ret til at faae deres Lønning, og derfor der altsaa ikke er Penge tilstede i Universitetets særlige Fond, saa maa de staffles tilveie andetsteds fra. Dette er en simpel Sag, og i begge Tilfælde, dersom vi ogsaa faae en Fond her, vil